

POKROK ZÁPADA

Založen 1871.—Ročník XXV.

OMAHA, NEBR., V PÁTEK DNE 25. LISTOPADU 1898.

Dvojtýdenníku: Ročník VII. číslo 21.

NOVÉ ZPRÁVY DOMÁCI.

POLITICKE.

† Státním odborem popírá se co nejrozhodněji pravdivost zprávy, z Vídně telegrafované, dle kteréž prý Spojené Státy vyjednávají s Anglií o odstoupení ostrova Socotra, ležícího při východním pobřeží Afriky nedaleko vjezdů do rudého moře, za účelem zřízení tam námořní stanice uhlé. Vláda naší prý ani nenapadlo zřizovati stanici podobnou v oné části světa a zpráva ona nejspíše prý do oběhu dána za účelem vyzkoumání, zda vláda na něco podobného snad nepomýšlí.

† Bývalá královna Hawaiská, Liliuokalani, přijela v pondělí parníkem "Coptic" do San Franciska a tvrdí se, že přijela do Soustátí za tím jediným účelem, aby podala vládě náš formální žádost za navrácení jí korunních pozemků, na \$6,000,000 ceněných. Tvrdí, že pozemky korunní byly soukromým majetkem rodiny královské a co takyž že konfiskaci nepropadají.

V South Dakotě.

Jak jsme již oznámili, bylo při poslední volbě ženské hlasovací právo poraženo a sice ve 37 okresech dle úředního sčítání odevzdáno 13,559 hlasů pro a 16,992 proti. Většina tato bude hlasy ze zbývajících okresů ještě více zvýšena. O tom, zda prošel dotatek ústavní, jímž by výroba a prodej nápojů lihových v ruce státní vkládan byl, nelze rozhodnouti a výsledek teprve po skončení sčítání úředního znám bude. Ve 37 okresech odevzdáno 15,948 hlasů pro a 15,425 proti a náhledy, zda hlasy okresů zbývajících nepatrná tato většina pro dotatek zvýšena či v menšinu obrácena bude, velice se různí.

Kubánská komise.

sestávající z generála Garcia, gen. Jose Miguel Gomez, kolonela Jose Ramon Villalona, col. Antonio Gonzalez Lanuzy, col. Cosme Terrienta, col. Carlos Martim y Poey, col. Enrique Villuendase a poručíka Richarda Kobého, kteráž předložiti má prezidentovi resoluci, přijatou sněmem kubánským vzhledem k budoucnosti ostrova, přibyla v pondělí do New Yorku a po krátkém odpočinku odešla se do Washingtonu, aby posláni své tam vyplnila. Generál Garcia jako mluvčí komise vyjádřil se o posláni svém následovně: "Kubánci chovají vůči Američanům pocit vděčnosti a přátelství. Co mne se týče, věřím v okupaci Kubu Američany, dokud pořádek zjednan tam nebude. Věřím, by Spojené Státy Kubu si vzaly, ne v svak pro vždy. Jsem pro Kubu svobodnou a podobného náhledu jsou všichni Kubánci. Na ostrově není nikdo pro připojení ostrova k Soustátí. Všichni Kubánci mají úplnou důvěru v McKinleyho. Komise, v jejíž čele stojím, nejde do Washingtonu se žádným návrhem. Chceme vyříditi pouze poměry, jaké na ostrově panují a požadovati zlepšení v různých oborech správy. Pro nyníšisek jest okupace Spojenými Státy nutností, ne však pro vždy."

Presidentovo poselství

k příštímu kongresu jest, jak z Washingtonu se oznamuje, již nasázeno a otisky téhož nalézají se zavřeny v pokladně v bílém domě. Poselství čítá prý na 60,000 slov, což jest více, než kterékoliv z poselství předcházejících.

Hawaiská komise.

kteříž kongresu odporučiti má zákony, ku správě nového území tohoto potřebné, zahájila zasedání své ve středu ve Washingtonu a jelikož zprávu svou hotovou již má, nevezme to již dlouho, aby příslušné předlohy vypracovala. Z toho, co o úmyslech komise známo jest, uvéstí dužno na místě prvé, že hodlá odporučiti zákaz přivozu dělůšek kontraktních a zavedení téhož zřízení teritoriálního, jakž v všech doavadních územích našich v platnosti byl. Územní sněm volen bude oprávněnými k tomu voliči, při čemž právo hlasovací na Japonce rozšířeno nebude.

KRONIKA N. S. U.

Zimě v Dawson City.

Ve zprávě, datované v Dawson City 1. října, konsul Spoj. Států Cook podává zajímavý obrázek klondického města připravujícího se na zimu. Veliké stohy klád skládaný jsou před obchodními i soukromými domy, aby sloužily za palivo a lidé, kteří dovezli do města zásoby skla a olejových lamp, vydělali celé jmění. Máslo prodávalo se po \$2 libra a ceny zhuštěného mléka a jiných potřeb životních se zdvojnásobily. Předpokládalo se, že 5000 osob začne pracovati v různých potocích od polovice listopadu. Zábory na úbočích horských, jimž nyní se věnuje značná pozornost, slibují větší ještě odměnu, nežli zábory v potocích. Konsul praví, že nyní je příhodná doba ku ukládání kapitálu do různých podniků, ježto není pochybnosti, že země je bohatá, ale potřeba je peněz ku její vývinu. Cook radí lidem, kteří se do Klondiku odebrali hodlati, aby cestovali skrze průsmyky, po jezerech a konečně po řece Yukonu do Dawson City.

Zločinci z vyšších kruhů.

Velká porota ve Filadelfii vznesla pět obžalob proti spolkovému senátoru M. S. Quayovi, jeho synu Richardu R. Quayovi a Benjaminu J. Haywoodovi, bývalému státnímu pokladníkovi. V první žalobě viněn jest M. S. Quay ze spiknutí se Johnem S. Hopkinsem, kasírem People's Bank, jenž spáchal sebevraždu letos v březnu. Použili prý peněz banky na zakoupení a prodej jistých korporací ve prospěch M. S. Quaye. V druhé žalobě viněn jest M. S. Quay ze spiknutí se Johnem S. Hopkinsem ku nezákonnému nakupování a prodávání akcií, i když věděl, že řečený Hopkins je kasírem People's Bank. Třetí žaloba viní Benjaminu J. Haywooda, M. S. Quaye a Richarda R. Quaye ze spiknutí na přivlastnění si \$100,000 veřejných peněz státu 1. pros. 1896, kdy Haywood byl státním pokladníkem Pensylvanie. Čtvrtá žaloba viní M. S. Quaye a Benjaminu J. Haywooda ze spiknutí se Johnem S. Hopkinsem, Williamem Livseyem, Williamem B. Hartem, Henrym K. Boyerem, J. W. Morrisonem, Samuelem M. Jacksonem a Charlesem H. McKeemem, 28. března 1898, na přivlastnění si velikých sum veřejných peněz uložených v People's Bank různými státními pokladníky. Z těch jmenovaných Quay, Livsey, Hart, Boyer, Morrison, Jackson a Haywood byli státními pokladníky. Pátá a poslední žaloba viní Benjaminu J. Haywooda jako státního pokladníka z nezákonného půjčení \$100,000 státních peněz, které se dostaly Richardu R. Quayovi a z přijímaných peněžních výhod z veřejných peněz uložených v People's Bank. Stát i obžalované zastupují obratní právníci a tu očekávají lze přelíčení velmi zajímavé.

Vzpouza na Salvadoru.

Zvláštní depeše, došla z Panamy do New Yorku, praví: Poslední zprávy ze Salvadoru přes Nicaragu poukazují, že vzpouza je vážnější, než se zprvu myslelo. Je dosti možno, že rozšíří se na všech pět států ve střední Americe. Právým účelem hnutí je svržení federální republiky, jež zorganizována byla 1. listopadu v Amapale. Za účelem docílení toho Regalado požádal o pomoc Guatemalu a Costa Ricu, jež hned z počátku pohlížely na spojení Salvadoru, Nicaragu a Hondurasu jako na ohrožení vlastní svrchovanosti. Povstalci zmocnili se už všech departmētů s výjimkou La Union a Samiguel, z nichž poslední je baštou Horacio Villavencencia, protivníka Regaladosova. Ústřední vláda kvapem mobilizuje vojsko, Honduras poslal 4000, Nicaragua 400 a federální distrikt Salvadoru 2,000 mužů. V La Libertad zřízena byla přísná censura všech lanových depeší.

Rázný soudce.

Soudce Gibbons v Chicagu vydal v úterý odpoledne prozatímní záповědi, v níž zakazuje městu Chicagu, mayorovi a náčelníku policie překážeti jistému maskarónnímu píseu. Výnos ten dopřel

náčelníka Kipleya a tu, postaviv se před stolec soudcův, pravil: "Byl jsem dosazen do svého úřadu, abych prováděl zákon a zachovával pokoj v tomto městě a částí mých povinností jest zamezovati shromažďování nepořádných osob, nebo zločinců. Máme-li něco říci, nedojde k tomu. Nedovolím jim." — "Prosím, pojďte zpět, Mr. Kiplej," pravil soudce, když náčelník policie odcházal. — Kiplej se obrátil a soudce dal mu tuto ostrou lekci: "Chci, abyste rozuměl, Mr. Kiplej, že než nějaký vyšší soud je zruší, moje rozhodnutí a záповědi vydané mnou jsou zákonem, a pokusili se kdo klásti jim odpor, třeba byl by to vysoký policejní úředník, ocitne se velmi zkrátka ve vězení. Lidé, kteří chtějí jíti na ten ples, půjdou, Mr. Kiplej, a až tam budou a dopustí se něčeho proti zákonu, máte právo vy přijíti a zatknouti je."

Pro hladové Kubánci.

Zásobovatelský odbor vládní odeslal parník Bratten ze Savannah, Ga., se 700 tunami potravin pro hladovící lid na Kubě. Bratten zanechá část nákladu v Havaně a potom popluje do Matanzas a jiných přístavů.

Zmrzlí.

George a Ed. Cotter, ženatí farmáři, nalezeni byli zmrzlí blíž Ash Grove, Mo., v úterý. V pondělí jeli na koních do jmenovaného městečka a dali se tam do nesmírného pití. Na zpáteční cestě zachvázeni byli blizzardem, spadli s koni a zahynuli v závějích.

Maria Teresa.

Zdivení křížák španělský, Maria Teresa, spoučvá dosud na skalách Kočičího ostrova, kde Kolumbus poprvé přistál a zůstane prý tam mnoho let. Nevědomí domorodci, kteří domnívali se, že Bůh sám poslal jim toto požehnané, uloupili všecko, co se uloupiti dalo. Rozsekali dokonce i prozatímní stavby na palubě. Některé těžší věci zachráněny byly místními úřady a odeslány po plachetnicích do Nassau, N. P. Vrak navštíven byl také britickou lodí Antilla a druhý důstojník této, Edward Webber, vypráví podivné věci. Po přjezdu do New Yorku vyjádřil se vůči zpravodajům: "Je to můj náhled, jakož i všech povoláních znalců na Kočičím ostrově, že pro nějakou příčinu učiněn byl pokus mužstvem na Marii Terese potopiti ji. Všecky postranní otvory nad vodou zanechány byly otevřené, ale vzdor tomu byly pouze tři stopy vody ve trupu, když loď na břeh narazila. Já věřím, že mužstvo, když ji opustilo, přálo si, aby nikdy už jí nespátlo." V Norfolkku, Va., zasedá nyní výšetovací komise, jež zjistiti má příčiny, proč Maria Teresa byla tak brzy opuštěna důstojníky a mužstvem, jichž pěti byla svěžena.

Pamětní deska na Olympi.

Výbor ustanovený občany města Olympia, Wash., učinil kroky na zakoupení pamětní desky pro křížák Olympia, vjakovovo loď eskadry admirála Deweyho. Deska vyhládnutá je pět stop vysoká a 3 stopy široká v nejužším místě a bude přibita na přední věž mezi dvěma osmipalcovými děly. Výkres bude vypracován v mědi a hlavní figura představovati bude Pověst. Na praporecích splývajících z rukou figury a spadajících na prsa napsán bude Deweyho památný rozkaz u Manily: "Gridley, můžete střílet, jste-li hotov." — Gridley, jak známo, byl kapitánem Olympie a zemřel následkem utrpení v přední věži během veliké bitvy.

Prerýtní požáry.

Nejhorší prerýtní požáry, jaké kdy zúfily v Indianském území, přerušeny byly lijáky, které přišly neočekávaně na počátku tohoto týdne. Požár vznikl před dvěma týdny na pozemcích Chickasaw a Choctaw národů a odhaduje se, že za \$250,000 majetku zničil. Na rozloze 75 tisíc akrů hofelo.

Veřejná vyšetřovací komise

vyslýchala další svědky ve Fifth Avenue hotelu v New Yorku. Dr. J. G. Ives, vrchní lékař třetí divise pátého armádního sboru, vypo-

vídal, že bylo velmi málo ošetřovatelů a povoláních síl v nemocnicích. On prý sám vždycky byl proti zaměstnávání žen ku ošetřování raněných a nemocných vojáků, ale nyní je úplně "obrácen." Ženy konaly všude povinnost svoji obětavě a věrně. Slečna Julia Halstead Chadwick, jež konala samaritánskou službu v táboře na Montauk Point, pravila, že prý neslyšela stížností, ale každý utrpení mužstva mohl viděti na své vlastní oči. Na otázku, jaký poměr pozorovala mezi důstojníky a mužstvem, odpověděla: "Mezi důstojníky a mužstvem pravidelné armády pozorovala jsem nejrůznější a nejšlechternější oddanost. Jeden důstojník, jež vypadal tak nemocen, jako kterýkoli z jeho lidí, přišel k našemu kočáru a děkoval nám za naši laskavost k jeho mužstvu. "Víte," pravil, "my pravidelní nemáme přátel." Já odvětila, že celý národ jest jejich přítelem a on vypukl v pláč a odcházal." New-yorský právník Parrich, jenž několikrát navštívil tábor Wikoffův, líčil bédné poměry, jaké tam panovaly. Generál Beaver tážal se ho, zdali nějaké stížnosti byly podávány. "Praždné," odpověděl Parrich. "Nebylo nikdy člověka trpělivějšího nad amerického vojáka. Já viděl hanebné scény, ale neslyšel stížností. Kdyby se byl president McKinley světlým rukou, byl bych mu ukázal věci, jež byly by ho ohromily. On nic podobného neviděl. Jemu bylo dovoleno učiniti pouze parádní prohlídku." Slečna Mary Lowellova, jež udala, že mluvila osobně ke každému muži z osmi pravidelných pluků na Montauk Point, stěžovala si na nedbalost mnohých zjednaných lékařů a bídne řízení ambulanční služby. Některé nedbalé lékaře jmenovala. Rev. Henry B. Bryan svědčil, že těla vojáků pohřbívána byla nahá v rakvích ze hrubých prken, ačkoli dle pravidel armádních měla býti balsmována a oděna v čisté uniformy. Geo. Wallace, právník ze Freeport, L. I., vyprávěl, že syn jeho onemocněl na cestě z Kubu na lodi Berkshire a že lékař nařídil pro něho zvláštní stravu. Obdržel jí sice, ale za každé jídlo musel platit 75 centů. Na šestěti měl na lodi přítele, který penze mu půjčil. Rev. Wallace mluvil velmi rozhořčeně o takovém jednání a pravil bez obalu, že 3 soudruzi syna jeho, kteří zemřeli, zahynuli asi, ježto neměli peněz na zvláštní jídla. Plukovník Roosevelt vyličoval, jaký zmatek panoval při vsedání v Tampa a opět v Baiquiri na Kubě. Pluk jeho netrpěl prý hladu, poněvadž mu několikrát nakoupil lepší potraviny ze své vlastní kapsy. A to ještě musel lháti, že to kupuje pouze pro důstojníky. "Proč byl nedostatek lékařských potřeb na Kubě?" tážal se Dr. Conner Roosevelt. — "Nevím. Slyšel jsem, že bylo jich dosti na lodích. Byl též bédný nedostatek ambulancí. Myslí, že mohli jsme býti na tom lépe s méně lidmi a více prostředky dopravními." — Byly slyšely větší, nežli jste očekával?" — "Já neočekával ničeho. Šel jsem, bych přijal všecko, jak to přišlo. Myslí, že téměř všemu utrpení mohlo se předejiti, kdyby doprava byla lépe seřizena."

Památný hotel shořel.

V San Francisku shořel ve středu časně ráno hotel Baldwinův, po třicet roků jedno z nejznamenitějších míst na pobřeží Tichého oceánu. Též divadlo stejného jména, kde právě dávana byla známá hra "Secret Service," bylo zničeno. V hotelu nalezalo se přes 300 hostů, z nichž 2, kap. J. L. White, místní kapitalista a Louis Meyers, obchodník ze Skagway, Alaska, zahynuli, pět osob bylo zraněno a deset se pohřešuje. Škoda obnáší téměř \$1,500,000, pojištění pouze asi \$175,000. Hotel i divadlo postaveny byly známým výstředním milionářem, jenž zván byl všeobecně "šťastným Baldwinem."

DROBNÉ ZPRÁVY.

* Alabamský dům zástupců povolil \$500 na zakoupení čestného meče pro poručíka Hobsona, jenž proslavil se potopením uhléni lodi Merrimac v ústí přístavu

Nejlepší TVRDÉ a MĚKÉ UHLÍ

Rock Springs, Ohio, Hanna, Walnut Block atd.
Nejlepší Illinoiské v kusech \$5.50, drobné \$5.25. Cherokee drobné za \$4.25, nejlepší uhlí na vaření. Naše Beacon Nut uhlí \$3.50. Jest velké, čisté a dobré. Přesvědčte se o tom.
COULTANT & SQUIRES,
Telefon, 930. Sklad 17. a Mason. Písařna, 1402 Farnam St.

santiagského. Očekává se, že senát dotyčnou resoluci schválí.

* Harvey W. Riddle z Dayton, O., jenž postřelil ženu svoji a pokusil se o sebevraždu v neděli, zemřel v pondělí. Oběť jeho umírá. Otec Riddleův je vězněn nyní ve státní trestnici pro vraždu spáchanou v Sidney před dvěma roky a ve vazbě zabil už dva lidi.

* Na obecných školách v Chicagu započato s vyučováním šiti v dívčích třídách.

* 3000 dělníků v bavinánských pldárnách v Augusta, Ga., zastavilo práci následkem snížení mzdy.

* V Milan, Mo., vedeno je líčení proti Rebece Lumsdenové, jež 10. května t. r. železnou palici utloukla svého muže, aby se zmocnila pojištění na život jeho v obnosu \$1000. Je to první ženštiná souzená pro vraždu v Sullivan okresu.

* V Marinette, Wis., dělník William Menoz střílel ženu svoji, od níž před delší dobou se odloučil, do prsu a po té, v domnění, že je mrtva, spáchal sebevraždu. Menoz se dozvěděl, že žena jeho chce se opět provdati a to jej ke zločinu dohnalo.

* V Perry, Ia., vyhořel téměř celý obchodní střed města v noci s neděle na pondělek. Škoda na budovách a zboží páží se na \$275,000. Pojištění nekryje ani dvě třetiny ztráty. Bylo prý založeno.

* 24. pluk pěchoty, posádkou v pevnosti blíž Cheyenne, Wyo., vyzván byl, aby připravil se co nejdříve možno ke službě v tropických krajinách "za hranicemi Spojených Států." Pájde nepo- chybně do Manily.

* Hrozný výbuch udal se ve středu v 8 hodin ráno v prachárnách Hercules, blíž Ashburn, Mo. Země otřásla se do obvodu 25 mil. Šest mužů bylo na místě usmrceno a asi tolik zraněno. Příčina výbuchu známa není.

Z KUBY.

Plukovník Hood, americký velitel v Gibate, na severním pobřeží provincie Santiago de Cuba, ustanovil z nařízen gen. Wooda padesát četníků s platem \$36 měsíčně. Zdravotní stav mužstva jeho je zneuzeměný; nemocnice je úplně prázdna. Převážně loď americká, Reina de Los Angeles, přivezla do Santiaga značný počet Mauserových ručnic, jež co nejdříve poslány budou do Spoj. Států.

Vykližení Kubu se strany španělské bude snad provedeno dříve, nežli bylo očekáváno. Nyní pluje ze Španělska třicet lodí, jež značný počet vojáků odvezou.

Ve středu odpoledne tajemník španělské vojenské komise dodal americkým komisařům dvě noty. První oznamovala, že vojsko v provincii Pinar del Rio a Havana vypluje do Španělska z města Havany; vojsko v provincii Matanzas z města Matanzas a v Santa Clara z Cienfuegas. Druhá nota sdělovala, že divise Trinidad bude vyklizena do konce listopadu a divise Sancti Spiritus do 3. prosince. Obě tyto divise leží v provincii Santa Clara.

Z Filipín.

Madridský dopisovatel londýnského Daily Mail sděluje: "Generál Rios, guvernér ostrovů Filipínských, telegrafuje z Iloilo, že vzpouza domorodců ve španělském vojsku byla potlačena. 97 rebelů postaveno bylo před vojenským soudem, z nichž 25 bylo postřeleno a 69 uvězněno při těžké práci. Povstání v Daos na Mindanao bylo potlačeno, dle generála Riose, a pokoj panuje na ostatních ostrovech, s výjimkou Negrosu. Gen. Rios tvrdí, že španělská posádka v Iloilo podnikla několik výpadů, způsobivši vážné ztráty povstalcům. V Soho pokračují prý rebelové v obléhání města."

Gen. Otis oznámil, že do Manily přijela přeplavní loď Vigilancia s četami F, G, H a I z prvního pluku washingtonských dobrovolníků a bateriemi A a D z kalifornského těžkého dělostřelectva. Úmrtí neudálo se během plavby žádné.

Z PORTO RICA.

Převážní loď Spojených Států Michigan odejela ve středu ze San Juanu, aby sebrala vojsko z různých vnitrozemských měst. Z dělostřelectva jedou domů baterie Lemleyho a Thorpova. Michigan doraziti má do New Yorku asi v deseti dnech. Parník Relief z nemocniční služby vyplul ve středu k domovu s 253 nemocnými a zotavujícími se vojáky. Parník Mississippi přijel do San Juanu ve středu a byl nucen podrobiti se třídenní karanténě, poněvadž jeden z cestujících onemocněl chorobou velmi podobnou žluté zimnici. Vojenské úřady pokoušely se vymáhati nezaplacené daně, ale nevede se jim valně ve snaze té. Že se obyvatelstvu málo zavděčily, netřeba podotýkati.

KOMISE MÍRU.

Na žádost španělských komisařů žádná schůze nebyla konána ve středu a ani den pro příští společné zasedání nebyl určen. Očekává se však, že Španělové přistoupí na americké požadavky a že smlouva míru podepsána bude.

Ve vojenských táborech

také oslavovali včera den děkuvzdání. Nejlepší měl se sedmý armádní sbor, kterýž táboří kolem Savannah, Ga. Dámy z jmenovaného města vystrojily vojákům pravý posvícenský banquet, kteréhož účastnil se každý, od velitele, generál-majora Lee až do posledního rekruta. Pro hochy z třetího pluku nebrasského posláno bylo z rodného státu \$300, jež na zvláštní ještě přilepení byly vynaloženy. Také v Huntsville, Ala. a v Knoxville, Tenn., obvyklé porce vojáků nahrazeny byly různými lahůdkami. Žádná cvičení nebyla v táborech včera konána.

Nejlepší náplast.

Viněný klůček, nasáklý Chamberlain's Pain Balm, když přiložte si na místa na těle, kde bolest jakoukoliv pociťujete, zmírní jí lépe a rychleji, než jakákoliv náplast. Máte-li bolesti v zádech, ve hrudi, aneb boku, zkuste toho a počtíte okamžitě úlevy. Pain Balm též hojí reumatismus a dostání je ve všech lékárnách.

— Předplácejte svým přátelům "Hospodáře" do Čech; pouze \$1.50 na rok.

Držte peníze v Nebrasce

INSURE IN THE GERMAN MUTUAL FIRE INSURANCE CO.

poj.řtováním se proti ohni u domácí společnosti, vždy hodné vaší přízně. Společnost tato zorganizována pod zákonem 1873 a odpovědnost omezena na obnos premie. Hlavní jednatelna je v N.Y. Life Bldg. v Omaha, Neb. Další jednatelé jsou:

C. E. CONRAD,	v Blue Hill, Neb.
J. FOLDA,	v Linwood, Neb.
G. W. WERTZ,	ve Schuyler, Neb.
J. J. ROSEK,	ve Harney, Neb.
S. D. DAVIS,	ve Wilcox, Neb.
H. LARKOWSKY,	ve Farwell, Neb.